
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דת ומדינה - 56156

תאריך עדכון אחרון 25-01-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדע המדינה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2014

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: אנגלית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר לורה ורטון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: laura.wharton@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ב' 14:00-15:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מתייחס למתחים בין דת ומדינה מזוויות שונות, היסטוריות ופילוסופיות. המצב בישראל יוצג לאור ההתפחויות השונות בארץ ובהשוואה להסדרים במדינות אחרות.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס הן לתת לתלמידים ראייה רחבה על מגוון ההסדרים שהיו קיימים ושקיימים היום בין אנשי דת ופוליטיקה ולהציג את המצב בישראל מזוויות שונות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- * להדגים הבנה התחלתית של נושאים עיקריים וויכוחים חשובים הנובעים מחקר דת ומדינה
- * להראות הבנה בסיסית והבנה של מגוון הסדרים בין מוסדות דת ומדינה
- * להראות מיומנויות שונות בכתיבה, ניתוח, ויכוח והבעה בעל פה בנושא של דת ומדינה
- * לנתח ולהעריך גישות שונות והסדרים שונים לניהול שרותי דת
- * להעריך ההתאמה של שיטות שונות ליחסי דת ומדינה בישראל

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ודיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

חלק 1: דת ומדינה מזוויות שונות

דוגמאות הסטוריות -- אנגליה, צרפת וארה"ב

דוגמאות פילוסופיות שונות -- הובס, לוק, בקוין

חלק 2: הסדרים בין דת ומדינה

דת ודמוקרטיה

דת ולאומיות

דת אזרחית ותאוריות של חילון

חלק 3: דת ומדינה בישראל

שורשים, פשרה ושינוי

הנסיבות המיוחדות בישראל, מגמות יחסים משתנים

חלק 4: מקרי בוחן בישראל

מיהו יהודי?

מעמד אישי

חינוך

מעמד האישה

הסדרים אפשריים

חלק 5: סיכום -- דת ומדינה היום

חומר חובה לקריאה:

Moyser, George, "Religion and Politics", in John R. Hinnells (ed.), *Routledge Companion to the Study of Religion*, (New York: Routledge, 2005) chap. 24, pp. 423-438. [BL 41 R685 2005]

Shagan, Ethan H. *Popular Politics and the English Reformation* (Cambridge.UK: Cambridge University Press, 2003), "Introduction", pp.1-25.[DA 332 S48 2003].

Schama. Simon, *Citizens: A Chronicle of the French Revolution* (New York: A. A. Knopf, 1989), "The School of Virtue", pp. 827-836. [The National Library, MIV 61.6]

Dreisbach, Daniel L., *Thomas Jefferson and the Wall of Separation between Church and State* (New York: New York University Press, 2002), pp. 17-30 [E 332.2 D74 2002].

Hobbes, Thomas, *The Leviathan* (Middlesex, England: Penguin Books, 1968 (first edition: 1651), pp. 478-485 [JC 153 H65 1950].

Locke, John, 1689, "A Letter Concerning Toleration," translated by William Popple. <http://www.constitution.org/jl/tolerati.htm>

or
Locke, John, *An Essay Concerning Toleration and Other Writings* (Milton, John R. and Milton, Philip, eds.) (New York : Clarendon Press, 2006) [BR 1610 L823 2006].

-
- Bakunin, Michael. *God and the State* (New York: Dover Publications, 1970). pp. 20-39
[HX 915 B17].
- Neuberger, Benyamin, "Religion and State in Europe and Israel", *Israel Affairs*, Vol. 6 (1) 1999, pp. 65-84.
<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13537129908719560>
- Ahdar, Rex and Leigh, Ian, *Religious Freedom in the Liberal State* (Oxford: Oxford University Press, 2005), "Models of Religion-State Relations", pp. 67-97.
- Fox, Jonathan, "Do Democracies Have Separation of Religion and State?" *Canadian Journal of Political Science*, 40:1 (March 2007), pp. 1-25.
- Stepan, Alfred, "Religion, Democracy and the 'Twin Tolerations'," *Journal of Democracy*, Vol. 11 (October 2000), pp. 37 - 57.
http://muse.jhu.edu/journals/journal_of_democracy/v011/11.4stepan.html
- Minkenberg, Michael, "Democracy and Religion: Theoretical and Empirical Observations on the Relationship between Christianity, Islam and Liberal Democracy", *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 33 (6), 2007, pp. 887 - 909.
- Brubaker, Rogers, "Religion and Nationalism: Four Approaches", *Nations and Nationalism*, Vol. 18, Issue 1 (2012), pp.2-20.
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-8129.2011.00486.x/pdf>
- Hearn, Jonathan, *Rethinking Nationalism- A Critical Introduction* (Houndmills: Palgrave Macmillan, 2006).
- Juergensmeyer, Mark, "Nationalism and Religion", in: Robert A. Segal (ed). *The Blackwell Companion to the Study of Religion* (Oxford: Blackwell Publishing, 2006), pp. 357-367.
<http://58.192.114.227/humanities/sociology/html/edit/uploadfile/system/20100512/20100512212015417.pdf#page&eq;379>
- Bellah, Robert and Phillip Hammond. 1980. *Varieties of Civil Religion*. New York: Harper and Row Publishers
- Berger, Peter, 2008, "Secularization Falsified", *First Things*
<http://www.firstthings.com/article/2008/01/002-secularization-falsified-1>
- Riis, Ole, 1998, "Religion Re-Emerging-The Role of Religion in Legitimizing Integration and Power", *International Sociology*, 13 (2), pp. 249-272.
<http://iss.sagepub.com/content/13/2/249.abstract>
<http://www.tchelet.org.il/article.php?id&eq;402&page&eq;all>

-
- Avineri, Shlomo, *The Making of Modern Zionism: Intellectual Origins of the Jewish State* (New York: Basic Books, 1981). pp. 3-13.
- Shimoni, Gideon, *The Zionist Ideology* (Hanover, N.H.: Brandeis University Press, 1995).
- Liebman, Charles and Don-Yehiya, Eliezer. 1983. *Civil Religion in Israel*. Berkeley: University of California Press, 1983.
- Cohen, Asher and Bernard Susser, "From Accommodation to Decision: Transformations in Israel's Religio-Political Life", *Journal of Church and State*. Autumn 1996, Vol. 38, No. 4, pp. 817-839
<http://jcs.oxfordjournals.org/content/38/4/817.full.pdf>
- Ben Rafael, Eliezer, *Jewish Identities: Fifty Intellectuals Answer Ben Gurion* (Leiden: Brill, 2002).
- Fisher, Netanel (Forthcoming), "A Jewish State? Controversial Conversions and the Dispute over Israel's Jewish Character".
- Cohen, Asher and Bernard Susser, 2009, "Jews and Others: Non-Jewish Jews in Israel", *Israel Affairs*, 15:1, pp. 52-65
<http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13537120802574229>
- Gazit, Yarden 2012, *Israel 2012: Fasting on Yom Kippur, But Getting Married -without the Rabbinate* <http://www.jimsisrael.org/pdf/press%20releases/prmarriageeng.pdf>
- Netanel Fisher (Forthcoming), "Who is a Jew in Israel? Did Israel Succeed in Untying the Knot?"
- Berkson, Isaac, "Jewish Education in Palestine", *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, vol.164, November 1932, pp. 139-154.
- Shamai, Shmuel, "Cultural Shift -- The Case of Jewish Religious Education", *British Journal of Sociology of Education*, vol. 21, no.3, September 2000, p.401-417.
- Raday, Frances, *Women's Human Rights: Dichotomy between Religion and Secularism in Israel*, *Israel Affairs*, 11:1, 2005, pp. 78-94.
- Rosenberg-Friedman, on *Religious Women in Pre-State Israel*, *Israel Studies*, Volume 11, Number 3, Fall 2006, pp. 83-107
- Peri, Yoram, (ed), "The 'Religionization' of Israeli Society", *Israel Studies Review*, Volume 27, Number 1 (Summer 2012), pp. 1-30.
<http://berghahn.publisher.ingentaconnect.com/content/berghahn/isr/2012/00000027/00000001/art00002;jsessionid=&q;6af11771i9a5b.alice>

Ben-Porat, Guy and Feniger, Yariv. "Live and Let Buy? Consumerism Secularization and Liberalism", *Comparative Politics* 200941 (3): 293-314.
<http://www.ingentaconnect.com/content/cuny/cp/2009/00000041/00000003/art00003;jsessionid=&4rdjj086oj0od.alice>

The Kinneret Agreement (2002).
- http://www.israelinsider.com/channels/politics/popup/frm_0049.htmThe Gavison Medan TheGavison-Medan Covenant (2003).
- <http://www.gavisonmedan.org.il/FileServer/792c573c471c12fd8eac98ae9e21cc89.pdf>
Ne'emanai Torah Va'Avodah (2012)
<http://toravoda.org.il/en/node/3249>
Tzohar proposal (2012)

Wald, Kenneth D. and Clyde Wilcox, "Getting Religion: Has Political Science Rediscovered the Faith Factor?." *The American Political Science Review*, Vol. 100, No. 4, (Nov., 2006), pp. 523-529.
<http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=&online=&aid=&560752&fulltextType=&RA&fileId=&S0003055406062381>

Nussbaum, Martha, *The New Religious Intolerance: Overcoming the Politics of Fear in an Anxious Age* (Cambridge, Mass., U.S.A.: Belknap Press of Harvard University Press, 2012), pp.1-19.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 80 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 10 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין התחייבות שלא יהיו שינויים, החלפות, תוספות או שינויים אחרים במהלך הקורס.